

Inventarisatie leefgebied huismus

Harmonieplein, Maarssen

In opdracht van: Gemeente Stichtse Vecht

26 november 2019

Colofon

© 2019 Laneco | Gemeente Stichtse Vecht

Tekst en samenstelling: A. M. Luijten MSc.

Tweede lezer: Drs. W.J. Grobben, Ir. D. van Pijkeren

Projectleiding: Ir. D. van Pijkeren

Projectnummer: 117.17.01

In opdracht van: Gemeente Stichtse Vecht

Wijze van citeren: Luijten, A.M., 2019. Inventarisatie leefgebied huismus. Harmonieplein te Maarsssen. Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk kwaliteitsbevordering en belangenbehart

Laneco
Landschaps & Ecologisch Advies

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

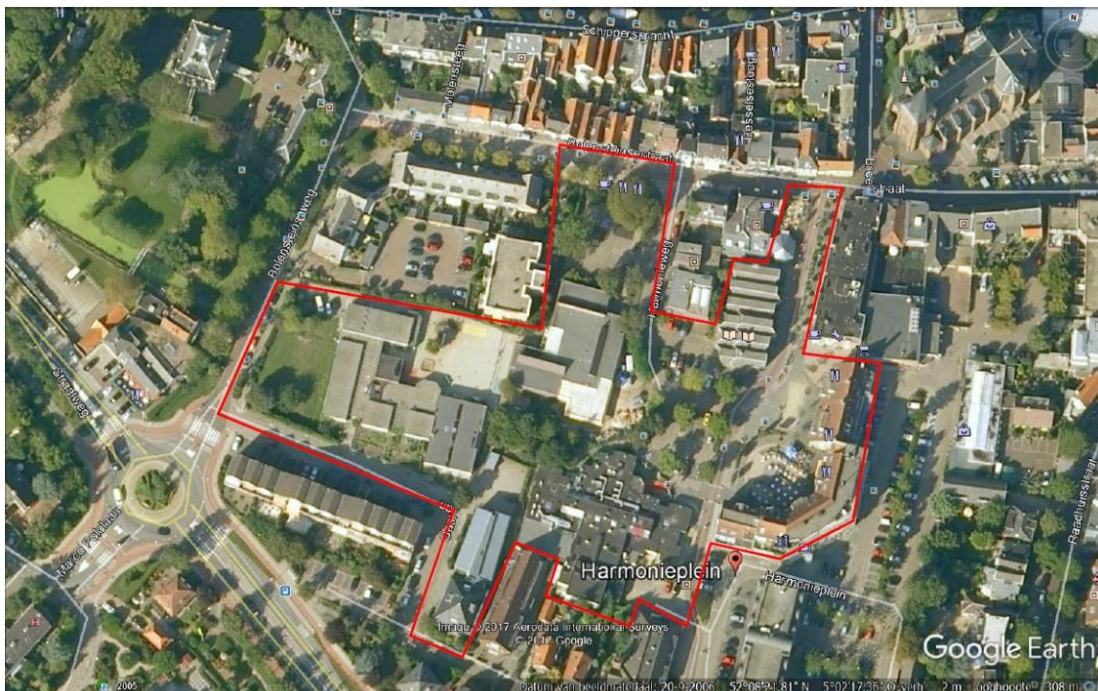
INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	4
2	SOORTENBESCHERMING	7
3	SOORTBESCHRIJVING	10
3.1	VOGELS MET EEN JAARROND BESCHERMDE NESTPLAATS	10
4	SAMENVATTING QUICK SCAN 2016 ANTEA GROUP	11
4.1	DOEL	11
4.2	METHODIEK	11
4.3	RESULTATEN	11
4.4	CONCLUSIES	12
5	ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE	13
5.1	ONDERZOEKSVRAAG	13
5.2	ONDERZOEKSMETHODIEK	13
6	ONDERZOEKSRESULTATEN	14
6.1	HUISMUS	14
6.2	OVERIGE WAARNEMINGEN	16
7	CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES	17
7.1	HUISMUS	17
7.2	OVERIGE SOORTEN	18
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST	19

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Gemeente Stichtse Vecht heeft het voornemen om een herontwikkeling door te voeren aan het Harmonieplein te Maarsssen. Het plan bestaat onder andere uit de herinrichting van het plein en de sloop van verschillende panden. Uit een in 2016 uitgevoerde quick scan door Antea Group (Sonsma, 2016) is geconcludeerd dat het plangebied een functie heeft voor de huismus, nader onderzoek overbodig is en een ontheffing noodzakelijk is in het kader van de Wet natuurbescherming. Het aantal paren huismus en de omvang van essentieel leefgebied zoals foerageer- en schuilplekken in het plangebied is in het rapport onduidelijk. Deze informatie is van belang om een gerichte ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te kunnen vragen voor deze soort. Verder is deze informatie nodig om te kunnen bepalen waar en hoe mitigatie en compensatie uitgevoerd dient te worden. Laneco is gevraagd om ter aanvulling essentieel leefgebied zoals nestel-, foerageer- en schuilplekken voor huismus te inventariseren binnen en rondom het plangebied. Op basis van deze inventarisatie kan een inschatting gemaakt worden van het te mitigeren en compenseren leefgebied.

Ligging en begrenzing plangebied Harmonieplein te Maarsse-dorp (ondergrond: Google Earth).

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGRENEN

Het plangebied Harmonieplein te Maarssen-dorp ligt in het centrum van Maarssen (gemeente Stichtse Vecht, provincie Utrecht). Aan de noordkant van het plangebied stroomt de Vecht, achter twee huizenblokken die buiten het plangebied vallen. Aan de noordwestzijde van het plangebied is buitenplaats 'Bolenstein' gelegen met veel groen eromheen (circa 1100 m²). De rest van het plangebied wordt omringd door bebouwing.

Het plangebied is grotendeels bebouwd en verhard. Het gebied is te verdelen in vier deelgebieden. Het noordelijk deelgebied ligt een gebouw dat dienstdoet als bibliotheek. Dit gebouw heeft bakstenen muren en een meerpuntig dak bedekt met dakpannen. In het zuidelijk deelgebied ligt een meervoudig gebouwencomplex zonder bovenverdiepingen dat voorheen de functie van theater had. Dit gebouw heeft een plat dak en een bakstenen spouwmuur. In dit deelgebied staat ook een te behouden monument, het 'Groene Kruisgebouw', met aanbouw. Het Groene Kruisgebouw heeft een dak bedekt met dakpannen en de aanbouw heeft een plat dak. In het westelijk deelgebied liggen twee basisscholen. Beide basisscholen zijn maar één verdieping hoog en hebben geen bovenverdieping. Ze hebben een plat dak dat aan de randen schuin afloopt en bedekt is met lei. Rondom de basisscholen zijn veel groene elementen aanwezig. Op de parkeerplaats, schoolterreinen en langs woningen staan solitaire bomen, heggen en andere groene elementen verspreid. In het oostelijk deelgebied staat een langgerekt, te behouden, gebouw in de vorm van een halve cirkel waarin horeca en appartementen ondergebracht zijn. Dit gebouw heeft meerdere verdiepingen, een puntig dak met dakpannen, en een spouwmuur van baksteen.

Het plangebied zal worden ontwikkeld tot een plek met een centrumfunctie, horecagelegenheid en woningen. Ook zal in het plangebied de herhuisvesting plaats vinden van de bestaande bibliotheek, het kinderdagverblijfplaats en de twee basisscholen. Om deze werkzaamheden te verrichten dienen de bibliotheek, de basisscholen, de aanbouw aan het Groene Kruisgebouw en de bebouwing in het zuidelijk deelgebied gesloopt te worden. Het cirkelvormig gebouw in het oostelijk deelgebied blijft behouden. Tevens blijft het Groene Kruisgebouw behouden. Met uitzondering van een grote paardenkastanjeboom verdwijnt het groen op de parkeerplaats en rondom de scholen.

Indrukken van het plangebied; één van de twee basisscholen, de bibliotheek, het Groene Kruisgebouw met aanbouw en het meervoudig gebouwencomplex (Bron: Laneco).

2 SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime (zie paragraaf 2.2.2), als volgt in de Wet natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Soorten van de Vogelrichtlijn:
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Habitatrictlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrictlijn inclusief bijlage II van het verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- Nationaal beschermde soorten:
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrictlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is;
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen - of ze nu beschermd zijn of niet - en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

---

3 SOORTBESCHRIJVING

3.1 VOGELS MET EEN JAARROND BESCHERMDE NESTPLAATS

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*));
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus);
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*));
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Alle vogels zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn).

Huisumus

De huismus (*Passer domesticus*) is een standsoort in Nederland. De populatie van deze soort is in de laatste tientallen jaren gehalveerd door een afname van geschikt leefgebied en broedplaatsen. De huismus leeft in en nabij menselijke bebouwing, zowel in als buiten de bebouwde kom. De vogel bouwt zijn nest in of tegen bebouwing (in een dichte klimop bijvoorbeeld). Er moet altijd voldoende voedsel en schuilgelegenheid (dichte bosschages) nabij de nestplaats aanwezig zijn.

4 SAMENVATTING QUICK SCAN 2016 ANTEA GROUP

4.1 DOEL

Door Antea Group is in 2016 een ecologisch veldonderzoek gedaan naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Doel van dit onderzoek wordt als volgt door Antea Group beschreven:

"Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is." (Sonsma, 2016, p1)

4.2 METHODIEK

Dit is gedaan op basis van literatuuronderzoek en een veldbezoek op 8 juli 2016 door een ecooloog. Door Antea Group is in 2016 een ecologisch veldonderzoek gedaan naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied

4.3 RESULTATEN

In het plangebied zijn huismussen aangetroffen. Zo omschrijft Antea Group:

"Aan de zijkant van het projectgebied bevindt zich een haag in welke meerdere huismussen zijn aangetroffen. Het is aannemelijk dat deze heg de verblijfplaats van meerdere paren vormt. De huismussen zijn ook aangetroffen in leilindes welke zich aan het plein in het midden van het projectgebied bevinden." (Sonsma, 2016, p7)

"De huismus broedt over het algemeen in stedelijk gebied in uiteenlopende holtes en in dichte vegetatie zoals heggen. Tijdens het terreinbezoek is een kolonie huismus aangetroffen in de heg weergegeven in figuur 5-2". (Sonsma, 2016, p10)

Figuur 5-2. Heg met broedplekken voor huismus

4.4 CONCLUSIES

Antea Group concludeert als volgt:

“Binnen het plangebied zijn huismussen aangetroffen.[...] Door de voorgenomen projectingrepen wordt het leef-en broedgebied van de huismus aangetast, hiervoor dient een ontheffingsprocedure in het kader van de Flora- en faunawet doorlopen te worden.” (Sonsma, 2016, p.18)

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Indien verblijfplaatsen aanwezig zijn	
Huismus	Ja	Nee	ja	Mitigatie is aan de orde en werken buiten broedseizoen.*
Gierzwaluw	Indien aanwezig als broedvogel	Ja	Indien aanwezig als broedvogel	
Broedvogels	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen

Overzichtstabel in het rapport op pagina 19 (Sonsma 2019).

5 ONDERZOEKSVRAAG EN METHODE

5.1 ONDERZOEKSVRAAG

Doel van dit onderzoek is om een inschatting te maken van het aantal huismusporen en van de omvang van het essentieel leefgebied van huismus in het plangebied. Dit is ter aanvulling van een eerder uitgevoerd ecologisch onderzoek door Antea Group (Sonsma, 2016) waarin de huismus al is vastgesteld in het plangebied. Op basis hiervan kan een inschatting worden gemaakt van benodigde mitigatie- en compensatiemaatregelen.

5.2 ONDERZOEKSMETHODIEK

Huisumus

Er is op drie manieren onderzocht of het plangebied geschikt is voor huismus, en welke functie de elementen binnen het plangebied kunnen hebben:

- Alle gebouwen in het plangebied zijn onderzocht op geschiktheid als nestelplek voor huismus. Hierbij is gekeken naar de aanwezigheid van holtes in muren of daken van de gebouwen en naar de type dakbedekking.
- Tevens is gekeken naar de aanwezigheid van heggen of andere groenelementen in het plangebied die dienst kunnen doen als foerageer- of schuilplek voor huismus.
- Tenslotte is er gekeken en geluisterd naar de aanwezigheid van huismus.

De direct aangrenzende omgeving van het plangebied is ook meegenomen in dit onderzoek. Geschikte gebouwen, heggen en andere groene elementen zijn opgemeten om een inschatting te kunnen maken van het mogelijke aantal nesten in daken en de omvang van foerageer- of schuilplekken. Het onderzoek is uitgevoerd door een ecooloog van Laneco op 4 oktober 2019.

Deze methodiek, die afwijkt van het protocol, is ter aanvulling van een quick scan uitgevoerd door Antea Group waarin geconcludeerd is dat het plangebied een functie heeft voor huismus en een ontheffing noodzakelijk is. Op basis van bovenstaande methodiek is geschikt leefgebied zoals nestel-, foerageer- en schuil-plekken geïnventariseerd. Op basis hiervan is een ruime inschatting gemaakt van het maximale aantal paren in het plangebied.

6 ONDERZOEKSRESULTATEN

6.1 HUISMUS

Geschikte bebouwing

Van de diverse gebouwen in het plangebied beschikken alleen de bibliotheek, het Groene Kruisgebouw en het halfcirkelvormige gebouw over nestelmogelijkheden voor huismus. De daken van deze gebouwen zijn bedekt met dakpannen waaronder huismus kan nestelen. Daken van andere gebouwen in het plangebied zijn plat of bedekt met leisteen. Er zijn in andere gebouwen ook geen holtes, kieren of gaten waargenomen waarin huismus kan nestelen. Het Groene Kruisgebouw en het halfcirkelvormige gebouw worden niet gesloopt en de werkzaamheden hebben geen effect op potentiële nesten in dit dak. In totaal is in het plangebied 80 meter aan geschikte dakrand gemeten dat men voorzien is te slopen. Dit betreft enkel de bibliotheek. Tevens zijn er om de basisschool 8 nestkasten geteld waar huismus van gebruik kan maken.

Geschikte nestelplekken voor huismus; links, de bibliotheek en recht een nestkast (Bron: Laneco, 2019).

Geschikte groene elementen

Rondom de basisscholen zijn vele struiken, boompjes en andere niet verharde elementen aanwezig die kunnen dienen als foerageer- of schuilplek voor huismus. Op en om de parkeerplaats zijn diverse heggen en bomen aanwezig. In totaal is 240 meter aan geschikte heg of struikgewas in het plangebied gemeten dat men voornemens is te verwijderen. In deze berekening zijn de heggen op het pleintje bij het halfcirkelvormige gebouw en aan de zuid- en westkant van het Groene Kruisgebouw niet meegenomen omdat ervan uit wordt gegaan dat deze niet worden verwijderd. Mochten deze wel verwijderd worden dan komt het totaal op 300 meter. Ook zijn het aantal waardevolle bomen voor huismus - bomen met een omvangrijke kroon - geteld. Er zijn negentien waardevolle bomen geteld die men voornemens is te verwijderen.

De heg geciteerd in het rapport van Antea Group (Sonsma, 2016, p.10) is geïnspecteerd op huismusnesten. Er zijn geen nesten gevonden.

Aanwezigheid dieren

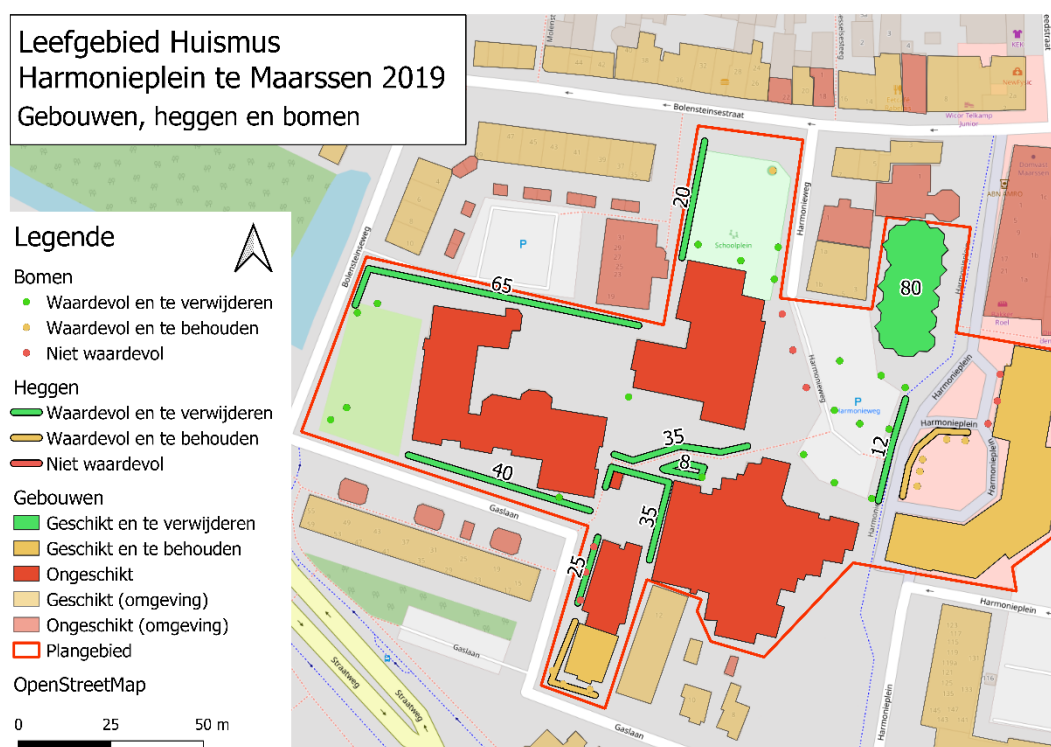
Buiten het plangebied, aan de zuidoost kant, zijn zeven huismussen waargenomen. Ook in de Gaslaan buiten het plangebied zijn drie tot vier huismussen waargenomen.

Omgeving van het plangebied

Bijna alle gebouwen in de directe omgeving van het plangebied zijn geschikt voor huismus om in te nestelen. Dit zijn appartementen en oudere woonhuisjes met een dakpannen bedekt dak. Met name ten westen van het plangebied is veel groen aanwezig in de vorm van heggen.

Kaart

In onderstaande kaart zijn de elementen in beeld gebracht die geschikt zijn voor huismus binnen en buiten het plangebied. De elementen die waardevol zijn en worden verwijderd – en waarvoor gecompenseerd moet worden – zijn groen aangegeven. De elementen die waardevol zijn en behouden blijven – en waarvoor niet gecompenseerd hoeft te worden – zijn geel aangegeven. Elementen die ongeschikt zijn voor huismus zijn rood aangegeven. Heggen, struiken en bomen buiten het plangebied zijn niet aangegeven op de kaart.

Verdwindende waardevolle elementen waarvoor gecompenseerd moet worden voor huismus (in het groen). Getallen geven aantal meters aan.

Conclusie

Van de te slopen gebouwen biedt alleen de bibliotheek geschikte nestelplekken voor huismus aan. Het totaal aantal meters geschikte dakrand is 80 meter. In het plangebied

---

zijn veel geschikte groene elementen (heggen en struiken voor huismus). Er is gepland om 240 meter geschikte groene elementen te verwijderen.

6.2 OVERIGE WAARNEMINGEN

Er zijn geen overige waarnemingen gedaan die van belang zijn.

7 CONCLUSIE EN CONSEQUENTIES

Aan het Harmonieplein te Maarssen is een aantal veranderingen voorzien zoals de sloop van verschillende panden en de herinrichting van een plein. Bij een verkennend onderzoek van Antea Group (Sonsma 2016) is geconcludeerd dat het gebied van belang is als vaste rust- en/of voortplantingsverblijfplaats voor huismus en dat een ontheffing dient te worden aangevraagd. Onduidelijk is hoeveel huismusporen voorkomen in het plangebied en de functie van het leefgebied voor huismus. Ter aanvulling is Laneco gevraagd om binnen en rondom het plangebied essentieel leefgebied voor huismus te inventariseren, zodat een ruime inschatting kan worden gemaakt van het te mitigeren en te compenseren leefgebied.

7.1 HUISMUS

Rondom het plangebied zijn voldoende nestel-, foerageer- en schuilmogelijkheden aanwezig. In het plangebied zelf, bieden enkel de bibliotheek en de nestkasten rond de basisschool nestelplekken. Er zijn een aantal heggen en groene elementen in de vorm van struiken en bomen die dienen als schuil- of foerageerplek. Deze bevinden zich vooral rondom de school. Bij de parkeerplaats is het aanbod aan foerageerplekken gering. Dit is een beperkende factor voor de lokale huismuspopulatie. Met name in het broedseizoen hebben huismussen veel eiwitrijk voedsel (insecten, wormen, larven) nodig op een korte afstand van hun broedplek.

De te slopen bibliotheek heeft een 80 meter geschikte dakrand. Om de school zijn 8 nestkasten waargenomen waar huismus van gebruik kan maken. Ook zijn 240 meter aan te verwijderen groene elementen (heggen en struikgewas) gemeten. Tevens worden negentien waardevolle bomen - bomen met een omvangrijke kroon - verwijderd. Ten slotte zijn er kleine groepen (vier tot acht individuen) huismussen waargenomen aan de rand van het plangebied.

Geschat wordt dat er maximaal 20 huismusporen gebruik maken van het dak van de bibliotheek. Dit aantal betreft een ruime inschatting gezien de beperkte hoeveelheid scheef of loszittende dakpannen op het dak waaronder huismus kan nestelen. Ook is rondom de bibliotheek, het directe groen waar huismus van afhankelijk is, beperkt tot een paar bomen en hagen. Tevens zijn er buiten het plangebied een ruime hoeveelheid aan betere alternatieven (oude huisjes met dakpannen dak) met ruime hoeveelheden groen. Aan de inschatting van 20 huismusporen in het dak van de bibliotheek, kunnen 8 huismusporen worden opgeteld doordat er 8 nestkasten rond de school gelokaliseerd zijn waar huismus van gebruik kan maken. Ook dit betreft een ruime inschatting aangezien de nestkasten ook gebruikt kunnen worden door andere soorten zoals koolmees. Samengevat wordt het totaal aantal nesten in het plangebied gelokaliseerd rondom de school of in het dak van de bibliotheek, geschat op maximaal 28 nesten. Hiervoor dient, na aanvraag van een ontheffing en goedkeuring door de provincie als

---

bevoegd gezag, gecompenseerd en gemitigeerd te worden. Tevens dient het te verwijderen geschikte groen opnieuw aangeplant te worden.

7.2 OVERIGE SOORTEN

Overige soorten

Er zijn ten aanzien van overige soorten geen consequenties voor het slopen van de bebouwing en het herinrichten van het plangebied.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Bij12, 2017, Kennisdocument Huismus, Paser domesticus. Versie 1.0.

Netwerk Groene Bureaus, 2017, soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, soortinventarisatieprotocol huismus

Sonsma, J.S., 2016. Ruimtelijke onderzoeken Harmonieplein. Antea Group, Almere.

Websites:

www.sovon.nl